ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2011

Vyhlásené: 22. 12. 2011 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

493

ÚSTAVNÝ ZÁKON

z 8. decembra 2011

o rozpočtovej zodpovednosti

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto ústavnom zákone:

Čl. 1
Úvodné ustanovenie

Tento ústavný zákon s cieľom dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť hospodárenia Slovenskej republiky, posilniť transparentnosť a efektívnosť vynakladania verejných prostriedkov a v snahe podporiť dlhodobú konkurencieschopnosť Slovenskej republiky s prihliadnutím na požiadavku ekonomickej a sociálnej spravodlivosti a solidarity medzi súčasnými a budúcimi generáciami upravuje zriadenie a pôsobnosť Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, pravidlá rozpočtovej zodpovednosti a pravidlá rozpočtovej transparentnosti.

Čl. 2
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto ústavného zákona sa rozumie

a) dlhodobou udržateľnosťou dosiahnutie takého stavu hospodárenia Slovenskej republiky, v ktorom saldo rozpočtu verejnej správy a dlh verejnej správy zabezpečujú, že ani očakávaná zmena príjmov verejnej správy a výdavkov verejnej správy podľa základného scenára v najbližších 50 rokoch nespôsobí nárast dlhu verejnej správy nad horný limit dlhu verejnej správy,

b) základným scenárom dlhodobá prognóza príjmov verejnej správy a výdavkov verejnej správy, ktorá zohľadňuje budúci hospodársky a demografický vývoj v Slovenskej republike, aktuálny stav právneho poriadku Slovenskej republiky, pričom v záväzkoch verejnej správy sú zahrnuté aj implicitné záväzky verejnej správy a podmienené záväzky verejnej správy,

c) ukazovateľom dlhodobej udržateľnosti rozdiel medzi aktuálnou hodnotou a dlhodobo udržateľnou hodnotou štrukturálneho primárneho salda vyjadrený ako percentuálny podiel na hrubom domácom produkte,

d) štrukturálnym primárnym saldom hodnota salda rozpočtu verejnej správy upravená o vplyv hospodárenia podnikov štátnej správy, podnikov územnej samosprávy a Národnej banky Slovenska, vplyv hospodárskeho cyklu, jednorazové vplyvy a náklady na správu dlhu verejnej správy,

e) čistým bohatstvom Slovenskej republiky súčet vlastného imania subjektov verejnej správy, vlastného imania Národnej banky Slovenska, vlastného imania podnikov štátnej správy a podnikov územnej samosprávy, upravený o implicitné záväzky a podmienené záväzky, iné aktíva a iné pasíva,

f) podnikom štátnej správy štátny podnik, obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou štátu v minimálnej výške 20 % jej základného imania a právnická osoba zriadená zákonom, v ktorej má štát kvalifikovanú účasť; kvalifikovanou účasťou sa na účely tohto zákona rozumie priamy

alebo nepriamy podiel predstavujúci aspoň 20 % na základnom imaní právnickej osoby alebo hlasovacích právach v právnickej osobe alebo možnosť uplatňovania vplyvu na riadení právnickej osoby, ktorý je porovnateľný s vplyvom zodpovedajúcim tomuto podielu; nepriamym podielom sa na účely tohto zákona rozumie podiel držaný sprostredkovane prostredníctvom právnických osôb, v ktorých má držiteľ nepriameho podielu kvalifikovanú účasť,

g) podnikom územnej samosprávy obchodná spoločnosť s majetkovou účasťou územnej samosprávy v minimálnej výške 20 % jej základného imania,

h) implicitnými záväzkami rozdiel medzi očakávanými budúcimi výdavkami subjektov verejnej správy a očakávanými budúcimi príjmami subjektov verejnej správy, ktoré vyplývajú z finančných dôsledkov spôsobených budúcim uplatňovaním práv a povinností ustanovených právnym poriadkom Slovenskej republiky, ak tieto nie sú súčasťou dlhu verejnej správy,

i) daňovými výdavkami položky, ktoré znižujú príjem rozpočtu verejnej správy z daní a z poistného a príspevkov platených do poistných fondov.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

Čl. 3
Zriadenie rady

(1) Zriaďuje sa Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej len „rada“) ako nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti.

(2) Rada má troch členov. Členmi rady sú predseda a dvaja ďalší členovia. Predsedu rady volí a odvoláva Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) trojpätinovou väčšinou hlasov poslancov na návrh vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“). Jedného člena rady volí a odvoláva národná rada nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných poslancov na návrh prezidenta Slovenskej republiky. Ďalšieho člena rady volí a odvoláva národná rada nadpolovičnou väčšinou hlasov prítomných poslancov na návrh guvernéra Národnej banky Slovenska. Člen rady má postavenie verejného činiteľa.

(3) Funkčné obdobie členov rady je sedemročné; tým nie sú dotknuté ustanovenia odseku 5. Ak funkcia člena rady zanikla podľa odseku 5 písm. a), c) a d), najneskôr do jedného mesiaca od vzniku skutočnosti, ktorá má za následok zánik funkcie člena rady sú subjekty, oprávnené navrhovať príslušného člena rady, povinné predložiť národnej rade návrh na zvolenie nového člena rady. Ak funkcia člena rady zaniká podľa odseku 5 písm. b), subjekty oprávnené navrhovať príslušného člena rady sú povinné, do jedného mesiaca od doručenia oznámenia o vzdaní sa funkcie člena rady, predložiť národnej rade návrh na zvolenie nového člena rady. Členstvo v rade je nezastupiteľné. Tá istá osoba môže byť zvolená za člena rady len raz.

(4) Členom rady môže byť fyzická osoba s náležitými odbornými vedomosťami a skúsenosťami, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Za náležité odborné vedomosti a skúsenosti sa považuje úplné vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a najmenej päť rokov praxe v oblasti finančníctva a makroekonómie. Za bezúhonnú sa považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin; bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Funkcia člena rady je nezlučiteľná s funkciou v politickej strane alebo politickom hnutí, s funkciou štatutárneho orgánu v obchodnej spoločnosti, s funkciou prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, poslanca Európskeho parlamentu, člena vlády, člena Európskej komisie, starostu obce, primátora mesta, predsedu vyššieho územného celku, poslanca obecného zastupiteľstva a poslanca zastupiteľstva vyššieho územného celku a člena Bankovej rady Národnej banky Slovenska. Nezlučiteľnosť funkcie člena rady s funkciou člena vlády trvá ešte do troch rokov po zániku funkcie člena rady podľa odseku 5 písm. a) až c).

(5) Funkcia člena rady zaniká

a) uplynutím funkčného obdobia, a to dňom vymenovania nového člena rady,

b) vzdaním sa funkcie, a to dňom vymenovania nového člena rady,

c) odvolaním z dôvodov uvedených v odseku 6,

d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(6) Člena rady možno odvolať z funkcie len vtedy, ak bol člen rady právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, ak bol právoplatným rozhodnutím súdu pozbavený alebo obmedzený v spôsobilosti na právne úkony alebo ak člen rady nie je schopný šesť mesiacov vykonávať svoju funkciu.

(7) Úlohy spojené s odborným, organizačným, administratívnym, personálnym a technickým zabezpečením činnosti rady vykonáva Kancelária rady. Kancelária rady je právnická osoba so sídlom v Bratislave. Kanceláriu rady riadi a v jej mene vystupuje výkonný riaditeľ, ktorý zodpovedá rade za činnosť Kancelárie rady.

(8) Kancelária rady hospodári podľa rozpočtu príjmov a výdavkov. Výdavky Kancelárie rady sú financované z rozpočtu Národnej banky Slovenska; tieto výdavky sa Národnej banke Slovenska bezodkladne uhradia zo štátneho rozpočtu, ak o to Národná banka Slovenska požiada Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“). Podrobnosti o štruktúre rozpočtu rady a Kancelárie rady upraví rada štatútom, pričom výšku jednotlivých výdavkových položiek schvaľuje rada na základe celkového limitu výdavkov určeného Národnou bankou Slovenska.

(9) Rokovanie rady sa riadi rokovacím poriadkom, ktorý schvaľuje rada.

Čl. 4
Pôsobnosť rady

(1) Rada

a) vypracováva a zverejňuje správu o dlhodobej udržateľnosti vrátane základného scenára a určenia ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti každoročne k 30. aprílu a vždy do 30 dní po prerokovaní programového vyhlásenia vlády a vyslovení dôvery vláde,

b) vypracováva a predkladá na rokovanie národnej rady správu o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti podľa tohto zákona za predchádzajúci rozpočtový rok každoročne do 31. augusta,

c) vypracováva a zverejňuje z vlastného podnetu stanovisko k legislatívnym návrhom predkladaným na rokovanie národnej rady najmä z hľadiska dôsledkov na rozpočet verejnej správy a dlhodobú udržateľnosť; takéto stanovisko môže vypracovať aj na podnet poslaneckého klubu,

d) vykonáva ďalšie činnosti súvisiace s monitorovaním a hodnotením vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotením plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti,

e) vykonáva ďalšie činnosti ustanovené zákonom.

(2) Rada má právo vyžadovať súčinnosť od subjektov verejnej správy pri poskytovaní údajov súvisiacich s výkonom jej pôsobnosti. Subjekty verejnej správy sú povinné poskytovať na požiadanie rady potrebnú súčinnosť. Rada v rozsahu svojej pôsobnosti poskytuje súčinnosť a údaje Národnej banke Slovenska.

Pravidlá rozpočtovej zodpovednosti

Čl. 5
Limit dlhu verejnej správy

(1) Horný limit dlhu verejnej správy (ďalej len „dlh“) sa ustanovuje vo výške 50 % podielu na hrubom domácom produkte.

(2) Výška dlhu je výška dlhu Slovenskej republiky, ktorú aktuálne zverejnila Európska komisia (Eurostat) (ďalej len „Eurostat“) vyjadrená ako percentuálny podiel na hrubom domácom produkte.

(3) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 40 % podielu na hrubom domácom produkte a viac, uplatňuje sa postup uvedený v odsekoch 4 až 8, ktorého cieľom je znížiť dlh.

(4) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 40 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 43 % podielu na hrubom domácom produkte, ministerstvo financií zasiela národnej rade písomné zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie.

(5) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 43 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 45 % podielu na hrubom domácom produkte

a) vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu a

b) znížia sa platy členov vlády na úroveň ich platov v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie; zníženie platov sa vykoná na obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola zverejnená výška dlhu nižšia ako 43 % podielu na hrubom domácom produkte.

(6) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 45 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 47 % podielu na hrubom domácom produkte, okrem realizácie postupu podľa odseku 5

a) ministerstvo financií viaže od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu výdavky štátneho rozpočtu vo výške 3 % z celkových výdavkov štátneho rozpočtu schválených zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok znížených o výdavky na správu štátneho dlhu, o prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvody do Európskej únie, transfery Sociálnej poisťovni a o výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak výška dlhu podľa odseku 2 dosahuje 45 % podielu na hrubom domácom produkte a viac neustále počas viacerých po sebe nasledujúcich rozpočtových rokov, viazanie sa vykoná vždy len v prvom rozpočtovom roku, v ktorom výška dlhu podľa odseku 2 dosiahla 45 % podielu na hrubom domácom produkte a viac,

b) nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády,

c) vláda nesmie predložiť národnej rade taký návrh rozpočtu verejnej správy, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov verejnej správy oproti rozpočtu verejnej správy na predchádzajúci rozpočtový rok, okrem výdavkov na správu štátneho dlhu, prostriedkov Európskej únie, prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvodov do Európskej únie a okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenou podmienkou a

d) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

(7) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 47 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 50 % podielu na hrubom domácom produkte, okrem realizácie postupu podľa odsekov 5 a 6

a) vláda nesmie predložiť národnej rade návrh rozpočtu verejnej správy s rozpočtovaným schodkom; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenými podmienkami,

b) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný rozpočet alebo prebytkový rozpočet.

(8) Ak výška dlhu podľa odseku 2 dosiahne 50 % podielu na hrubom domácom produkte a viac, okrem realizácie postupu podľa odsekov 5 až 7, vláda požiada národnú radu o vyslovenie dôvery vláde.

(9) Pri realizácii postupov podľa odsekov 6 a 7 sú subjekty verejnej správy, ktorých rozpočty sú súčasťou rozpočtu verejnej správy, povinné zosúladiť návrhy svojich rozpočtov s vládnym návrhom rozpočtu verejnej správy.

(10) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 6 až 8 sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde.

(11) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 6 až 8 sa nevzťahuje na obdobie 36 kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom

a) Štatistický úrad Slovenskej republiky zistí, že percentuálne vyjadrená medziročná zmena hrubého domáceho produktu za predchádzajúci rozpočtový rok a rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku zistená v bežnom rozpočtovom roku v porovnaní s percentuálne vyjadrenou medziročnou zmenou hrubého domáceho produktu za rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku a druhý rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku zistenou v predchádzajúcom rozpočtovom roku poklesla najmenej o 12 percentuálnych bodov,

b) ministerstvo financií zistí, že výdavky z verejných prostriedkov spojené s obnovením fungovania bankového sektora postihnutého finančnou krízou, výdavky z verejných prostriedkov súvisiace s odstraňovaním následkov živelných pohrôm a prírodných katastrof, ktoré zasiahli územie Slovenskej republiky a výdavky z verejných prostriedkov vyplývajúce z plnenia medzinárodných zmlúv presiahli v úhrne 3 % hrubého domáceho produktu.

(12) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 4 až 8 sa nevzťahuje na obdobie od vypovedania vojny alebo od vyhlásenia vojnového stavu do skončenia vojny alebo do skončenia vojnového stavu.

Čl. 6
Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu

(1) Štát finančne nezabezpečuje platobnú schopnosť a nezodpovedá za platobnú schopnosť obce alebo vyššieho územného celku. Postup pri riešení platobnej neschopnosti obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.

(2) Ak zákon pri úprave pôsobnosti ustanovuje nové úlohy obci alebo vyššiemu územnému celku, štát na ich plnenie súčasne zabezpečí obci alebo vyššiemu územnému celku zodpovedajúce finančné prostriedky.

(3) Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.

(4) Povinnosť uplatňovať ustanovenie odseku 3 sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda vyššieho územného celku zvolená tá istá fyzická osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

Čl. 7
Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti a limit verejných výdavkov

(1) Rada pred určením ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zverejní na svojom webovom sídle metodológiu výpočtov a predpoklady, ktoré použije pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti.

(2) Rada pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zohľadňuje

a) hodnotu štrukturálneho primárneho salda,

b) prognózy demografického vývoja zverejnené Eurostatom,

c) makroekonomické prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy a dlhodobé makroekonomické prognózy Európskej komisie,

d) dlhodobé prognózy výdavkov citlivých na starnutie populácie vypočítaných Európskou komisiou,

e) dlhodobé prognózy kapitálových príjmov vypočítaných Európskou komisiou,

f) implicitné záväzky a podmienené záväzky,

g) iné ukazovatele ovplyvňujúce dlhodobú udržateľnosť.

(3) Postup pri určení limitu verejných výdavkov ustanoví zákon.

Pravidlá rozpočtovej transparentnosti

Čl. 8
Výbory

(1) Za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy sa zriaďujú Výbor pre daňové prognózy a Výbor pre makroekonomické prognózy (ďalej len „výbory“). Výbory sú poradnými orgánmi ministra financií.

(2) Výbor pre daňové prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy daňových a odvodových príjmov, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka. Výbor pre makroekonomické prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy vývoja makroekonomiky, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.

Čl. 9

Zverejňovanie údajov

(1) Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií podľa odseku 3.

(2) Subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať údaje o rozpočte podľa odseku 1 do 30 dní po schválení ich rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka.

(3) Ministerstvo financií najmenej dvakrát ročne zverejňuje prognózy vypracované výbormi podľa čl. 8 ods. 3, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.

(4) Rozpočet verejnej správy obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon, aj konsolidovanú bilanciu rozpočtu verejnej správy, stratégiu riadenia štátneho dlhu a údaje o daňových výdavkoch, implicitných záväzkoch a podmienených záväzkoch, jednorazových vplyvoch a o hospodárení podnikov štátnej správy; príslušný správca kapitoly štátneho rozpočtu je povinný predkladať ministerstvu financií požadované údaje za hospodárenie podnikov štátnej správy.

(5) Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon, aj výšku čistého bohatstva Slovenskej republiky, bilanciu rozpočtu verejnej správy, vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu, jednorazové vplyvy a hospodárenie podnikov štátnej správy.

Prechodné ustanovenia

Čl. 10

(1) Národná rada zvolí trojpätinovou väčšinou poslancov prvýkrát na návrh aspoň jednej pätiny všetkých poslancov na sedem rokov člena rady, ktorého podľa čl. 3 ods. 2 tretej vety inak navrhuje vláda.

(2) Národná rada zvolí trojpätinovou väčšinou poslancov prvýkrát na návrh aspoň jednej pätiny všetkých poslancov na päť rokov člena rady, ktorého podľa čl. 3 ods. 2 štvrtej vety inak navrhuje prezident Slovenskej republiky.

(3) Národná rada zvolí trojpätinovou väčšinou poslancov prvýkrát na návrh aspoň jednej pätiny všetkých poslancov na tri roky člena rady, ktorého podľa čl. 3 ods. 2 piatej vety inak navrhuje guvernér Národnej banky Slovenska, tento člen rady môže byť zvolený za člena rady aj opätovne na najbližšie ďalšie funkčné obdobie.

(4) Rada predloží prvýkrát správu podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) do šiestich mesiacov od zvolenia všetkých členov rady.

(5) Rada predkladá správu podľa čl. 4 ods. 1 písm. b) a hodnotí plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti prvýkrát do dvanástich mesiacov od zvolenia všetkých členov rady.

Čl. 11

Ustanovenie čl. 5 sa prvýkrát uplatní v rozpočtovom roku 2028.

Čl. 12
Prechodné ustanovenia účinné do 31. decembra 2017

(1) Do konca rozpočtového roka 2017 sa horný limit dlhu verejnej správy ustanovuje vo výške 60 % podielu na hrubom domácom produkte.

(2) Ak výška dlhu dosiahne 50 % podielu na hrubom domácom produkte a viac, uplatňuje sa postup uvedený v odsekoch 3 až 7, ktorého cieľom je znížiť dlh.

(3) Ak výška dlhu dosiahne 50 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 53 % podielu na hrubom domácom produkte, ministerstvo financií zasiela národnej rade písomné zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie.

(4) Ak výška dlhu dosiahne 53 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 55 % podielu na hrubom domácom produkte

a) vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu a

b) znížia sa platy členov vlády na úroveň ich platov v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie; zníženie platov sa vykoná na obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola zverejnená výška dlhu nižšia ako 53 % podielu na hrubom domácom produkte.

(5) Ak výška dlhu dosiahne 55 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 57 % podielu na hrubom domácom produkte, okrem realizácie postupu podľa odseku 4

a) ministerstvo financií viaže od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu výdavky štátneho rozpočtu vo výške 3 % z celkových výdavkov štátneho rozpočtu schválených zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok znížených o výdavky na správu štátneho dlhu, o prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvody do Európskej únie, transfery Sociálnej poisťovni a o výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak výška dlhu podľa odseku 2 dosahuje 55 % podielu na hrubom domácom produkte a viac neustále počas viacerých po sebe nasledujúcich rozpočtových rokov, viazanie sa vykoná vždy len v prvom rozpočtovom roku, v ktorom výška dlhu podľa odseku 2 dosiahla 55 % podielu na hrubom domácom produkte a viac,

b) nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády,

c) vláda nesmie predložiť národnej rade taký návrh rozpočtu verejnej správy, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov verejnej správy oproti rozpočtu verejnej správy na predchádzajúci rozpočtový rok, okrem výdavkov na správu štátneho dlhu, prostriedkov Európskej únie, prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, odvodov do Európskej únie a okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenou podmienkou a

d) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

(6) Ak výška dlhu dosiahne 57 % podielu na hrubom domácom produkte a zároveň nedosiahne 60 % podielu na hrubom domácom produkte, okrem realizácie postupu podľa odsekov 4 a 5

a) vláda nesmie predložiť národnej rade návrh rozpočtu verejnej správy s rozpočtovaným schodkom; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenými podmienkami a

b) obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný rozpočet alebo prebytkový rozpočet.

(7) Ak výška dlhu dosiahne 60 % podielu na hrubom domácom produkte a viac, okrem realizácie postupu podľa odsekov 4 až 6, vláda požiada národnú radu o vyslovenie dôvery vláde.

(8) Pri realizácii postupov podľa odsekov 5 a 6 sú subjekty verejnej správy, ktorých rozpočty sú súčasťou rozpočtu verejnej správy, povinné zosúladiť návrhy svojich rozpočtov s vládnym návrhom rozpočtu verejnej správy.

(9) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 5 až 7 sa nevzťahuje na obdobie 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom bolo schválené programové vyhlásenie vlády a vyslovená dôvera vláde.

(10) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 5 až 7 sa nevzťahuje na obdobie 36 kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom

a) Štatistický úrad Slovenskej republiky zistí, že percentuálne vyjadrená medziročná zmena hrubého domáceho produktu za predchádzajúci rozpočtový rok a rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku zistená v bežnom rozpočtovom roku v porovnaní s percentuálne vyjadrenou medziročnou zmenou hrubého domáceho produktu za rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku a druhý rozpočtový rok predchádzajúci predchádzajúcemu rozpočtovému roku zistenou v predchádzajúcom rozpočtovom roku poklesla najmenej o 12 percentuálnych bodov,

b) ministerstvo financií zistí, že výdavky z verejných prostriedkov spojené s obnovením fungovania bankového sektora postihnutého finančnou krízou, výdavky z verejných prostriedkov súvisiace s odstraňovaním následkov živelných pohrôm a prírodných katastrof, ktoré zasiahli územie Slovenskej republiky a výdavky z verejných prostriedkov vyplývajúce z plnenia medzinárodných zmlúv presiahli v úhrne 3 % hrubého domáceho produktu.

(11) Povinnosť uplatňovať ustanovenia odsekov 3 až 7 sa nevzťahuje na obdobie od vypovedania vojny alebo od vyhlásenia vojnového stavu do skončenia vojny alebo do skončenia vojnového stavu.

Čl. 13

Počnúc rozpočtovým rokom 2018 až do konca rozpočtového roka 2027 sa horný limit dlhu verejnej správy ustanovuje tak, že je každý rozpočtový rok o jeden percentuálny bod nižší, ako horný limit dlhu verejnej správy ustanovený na predchádzajúci rozpočtový rok. V tomto období sa uplatnia rovnaké opatrenia, ako sú uvedené v čl. 12 ods. 3 až 7, pričom percentuálne vyjadrená výška dlhu uvedená v čl. 12 ods. 3 až 7 sa každoročne znižuje o jeden percentuálny bod.

Čl. 14
Účinnosť

Tento ústavný zákon nadobúda účinnosť 1. marca 2012 s výnimkou ustanovení čl. 6 ods. 3 a 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2015.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Iveta Radičová v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.